

Studiedag 24 november: Bijgestelde opdracht bezoek scholen en instellingen

Collegae,

In de stuurgroep vergadering van donderdag middag en avond van 29 oktober, bleek dat opdracht voor de studiedag van 24 november nog niet helder genoeg is. Vandaar dat we hebben besloten om de opdracht te specificeren en aan te scherpen. Ook de uitkomsten van het Worldcafé van 17 september geeft aan dat de opdracht meer gericht kan zijn op het verkennen van het nieuwe onderwijsconcept

Dit kan betekenen dat de collegae die zich al hebben ingeschreven een nieuwe/andere keuze moeten maken. Wil je uiterlijk **woensdag 5 november, 16.00 uur je inschrijven via de website?** (zie vorige mail Netty, Digiplein). Voor vragen kun je bij Netty of Edward terecht.

Het is de bedoeling dat de contactpersoon van het groepje dat een school bezoekt zelf contact opneemt met de betreffende school of instantie om de afspraak te maken. Wil je aan Netty doorgeven als de afspraak definitief is? Netty verwerkt het op de website zodat de andere groepsgenoten zien dat de afspraak definitief is.

Gelukkig waren veel tablehosts snel met inleveren van hun verslag, maar de laatste verslagen van het Worldcafé van 17 september zijn net voor de herfstvakantie binnen gekomen, vandaar dat het nu pas teruggekoppeld kan worden. Onderaan dit bericht kun je lezen wat de gemeenschappelijke opbrengsten zijn. Het is een samenvatting.

Uit de samenvatting van het Worldcafé kunnen we concluderen dat de uitgangspunten, verwoord in de proceslijnen, door jullie worden gedeeld. Het gaat hierbij o.a. om een visie op leren en een visie op ICT. Er is behoefte aan concretisering van deze uitgangspunten (het zijn nu nog "lege begrippen"). Met andere woorden: "Wat betekent dit in de praktijk?" Tijdens het Worldcafé zijn er al veel suggesties gegeven voor de praktijk die verder verkend moeten worden. Dit is 1 van de redenen dat de opdracht voor 24 november is bijgesteld. We kunnen nu met elkaar de volgende stap zetten. Het gaat om de zoektocht naar een nieuw onderwijsconcept dat voldoet aan de uitgangspunten genoemd in de proceslijnen en de suggesties die jullie gedaan hebben in het Worldcafé. Omdat het iedereen aangaat vinden we het belangrijk dat iedereen betrokken is bij deze zoektocht.

De opdracht voor 24 november luidt:

Ga op 24 november op bezoek bij een school of een instelling die in de ontwikkelingen al verder is dan wij zijn op de gebieden die in de uitgangspunten (proceslijnen) en de uitkomsten van het Worldcafé staan genoemd. Zoek een school of instelling die al concreet aan de slag is gegaan met 1 of meer van de punten die genoemd staan in de uitwerking van het Worldcafé. Jouw bezoek bij de school of instelling moet bijdragen aan de keuze van een nieuw onderwijsconcept. We willen in april 2015 de keuze maken voor een onderwijsconcept (ons onderwijsconcept), zodat er een implementatieplan opgesteld kan worden. Jouw ervaringen en ideeën zijn zeer belangrijk.

In je verslag van je bezoek geef je antwoorden op de volgende vragen:

- Welk onderwijsconcept en/of visie op leren hanteert de bezochte school? Wanneer dit moeilijk te beantwoorden is: Geef voorbeelden van de praktische invulling van de visie op leren. Wat zie je als je door de school loopt en met collegae en leerlingen praat? Hoe is het georganiseerd? Hoe ziet het dagprogramma eruit? Welke tijd is er voor ontwikkelen van lesmateriaal, het volgen van leerlingen en het coachen van leerlingen? Wat is de rol van de docent, medewerker en leerling? Hoe ziet het rooster eruit? Hoe zien de "lokalen" eruit? Wie zijn betrokken bij de leerling, wat wordt verwacht van de zelfstandigheid van leerlingen? Op welke wijze wordt de voortgang van de leerling geregistreerd? Hoe ziet Opbrengst Gericht Werken eruit? Wat is de rol van methoden en wat is de rol van ICT?
- Waar word je warm van en waarvan krijg je "rillingen"?
- Wat sluit aan bij onze visie op leren, op onze uitgangspunten, en wat sluit aan bij onze suggesties geformuleerd tijdens het Worldcafé?
- Wat sluit niet aan bij onze visie ideeën?

- Wat kunnen wij leren van de invoering (implementatie) van dit concept?
- Welke vragen heb je nog over dit onderwijsconcept zijn blijven hangen waardoor je twijfelt of je dit moet aanbevelen?
- Vind je dit onderwijsconcept interessant genoeg om mee te nemen in een top 3 van concepten die we gaan bestuderen om te komen tot een nieuw onderwijsconcept voor onze school? ja / nee omdat...

Uitwerking Worldcafé 17 september 2014

Het Worldcafé heeft de volgende gemeenschappelijke punten opgeleverd . De punten zijn ingedeeld in drie groepen van onderwijsconceptkenmerken. De vierde groep bevat overige kenmerken en de (scholings en ondersteunings) behoeften van collega's om een nieuw onderwijsconcept vorm te kunnen geven.

1. Onderwijsconcept kenmerken: pedagogisch en didactisch klimaat

- Veiligheid, differentiatie en uitdaging / relatie, competentie, autonomie.
- Instapweken voor leerlingen (zie concept en fases van de Schakelklas), waar rustig gewerkt kan worden aan het bepalen van de beginsituatie. Hierbij is een multidisciplinair team betrokken.
- Het moet voor de leerling en medewerker duidelijk zijn wat er van hem verwacht wordt en hoe zijn dag is gestructureerd. Vaste stamgroepen op vaste tijden , daarin leren leren, leren kiezen en leven. Reflectie zal hier centraal staan. Ook klassikaal is belangrijk; opname in sociale groep. Na de vaste momenten in stamgroep werkt de leerling aan zijn doelen en dus aan zijn vakken op de wijze die bij hem past.
- Samenwerkend leren in combinatie met gepersonaliseerd leren.

2. Onderwijsconcept kenmerken: leerdoelen

- De beginsituatie en de hulpvraag van de leerling moet helder zijn op zowel didactisch, cognitief, als sociaal emotioneel niveau. Ook moeten de leervoorkeuren en leerstijlen van de leerling bekend zijn. Leerling moet samen met begeleider doelen stellen. Het onderwijsconcept moet gericht zijn op persoonlijke ontwikkeling en groei.

3. Onderwijsconcept kenmerken: leeromgeving en curriculum

- Het moet voor de leerling en medewerker duidelijk zijn wat er van hem verwacht wordt en hoe zijn dag is gestructureerd. Vaste stamgroepen op vaste tijden , daarin leren leren, leren kiezen en leven. Reflectie zal hier centraal staan. Ook werken in een de groep is belangrijk; opname in sociale groep. Na de vaste momenten in stamgroep werkt de leerling aan zijn doelen en dus aan zijn vakken op de wijze die bij hem past.
- Modulair onderwijs (afsluiting en toetsing per module)om terugkeer regulier mogelijk te maken
- Samenwerkend leren in combinatie met gepersonaliseerd leren.
- Niveaugroepen i.p.v. klassikaal. Er moet balans zijn tussen individueel en groepswork.
- Andere werkvormen bijvoorbeeld "flipping the classroom"
- Flexibele docenten en een flexibel rooster.
- Meer begeleidingsuren door mentoren en vakdocenten
- Mentor moet meer ondersteuning krijgen betreffende zijn mentoraat. Hij moet ondersteunt worden door specialisten (m.n. op het gebied van gedrag en thuissituatie). Klein team rondom een leerling
- De docenten de coach hebben voldoende tijd om de leerlingen te begeleiden en voor te bereiden. Dit kan bijvoorbeeld door aan het einde van de dag een flexmoment waarin de leerling zelfstandig werkt onder begeleiding van een onderwijsassistent en de vakdocenten en mentoren en coaches met de individuele leerlingen in gesprek kunnen gaan.

- Mensen op specialisme inzetten. Niet iedereen is een goede coach, maar misschien wel een goede vakdocent voor deze doelgroep. Mensen inzetten op hun voorkeuren en sterke kanten.
- Voldoende ruimtes om vorderingsgesprekken/ reflectiegesprekken met leerlingen te voeren (bijvoorbeeld “nisjes”)
- Organisatie veranderen : vakdocenten voor vakinhoud, coaches voor mentortaken (“Werkenrode-concept”).

4. Overige kenmerken en (scholings- en ondersteunings)behoefte van medewerkers

- Goede communicatie met het regulier onderwijs. We moeten kennis opdoen over het regulier onderwijs en we moeten onze “etalage” tonen
- Expertise van Mariëndaal aanbieden in het regulier onderwijs “School binnen school”
- 1 ICT systeem.
- Docenten en medewerkers meer tijd om lessen goed voor te bereiden, leerlingen te volgen (maatwerk bieden kost tijd) en te reflecteren met leerlingen op hun leerproces. Dus: tijd voor ontwikkeling lessen op maat, tijd om leerlingen individueel te spreken/begeleiden, tijd om te onderzoeken wat de leerling nodig heeft, tijd voor scholing, tijd voor afstemming met collegae.
- Mentor moet meer ondersteuning krijgen betreffende zijn mentoraat. Hij moet ondersteunt worden door specialisten (m.n. op het gebied van gedrag en thuissituatie). Klein team rondom een leerling
- Meer begeleidingsuren door mentoren en vakdocenten
- Meer gebruik maken van onderwijsassistenten: als coach, als aanspreekpunt, didactisch, open leercentrum, administratief ondersteunend, organisatorisch ondersteunend.

Mede namens Netty,
Edward Elenga